

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobce: **A. D.**, zast. JUDr. Pěvou Skýbovou, advokátkou, se sídlem v Brně, nám. 28. října 17, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 28. 2. 2005, č. j. 56 Az 4/2005-19,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna zástupkyně stěžovatele JUDr. Pěvy Skýbové, advokátky, **se u r č u j e** částkou 2558,50 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá shora označené usnesení Krajského soudu v Brně, kterým byla, a to z důvodu opožděnosti, odmítnuta jeho žaloba směřující proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 30. 12. 2004, č. j. OAM-829/LE-PA03-PA03-2004. Tímto rozhodnutím byla žádost o azyl zamítnuta jako zjevně nedůvodná v souladu s § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

Krajský soud v Brně v napadeném usnesení uvedl, že žaloba byla podána opožděně. Ze spisu podle něj vyplynulo, že stěžovatel odmítl dne 3. 1. 2005 převzít napadané rozhodnutí

Ministerstva vnitra ze dne 30. 12. 2004, č. j. OAM-829/LE-PA03-PA03-2004, a převzal jej až dne 20. 1. 2005. Žalobu ze dne 26. 1. 2005 přitom podal osobně dne 31. 1. 2005, a tedy opožděně, neboť lhůta k podání žaloby byla dle ustanovení § 32 odst. 2 zákona o azylu v případě stěžovatele toliko 7-denní, přičemž zmeškání lhůty nelze dle ustanovení § 72 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“) prominout. Krajský soud v Brně proto žalobu usnesením podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. jako opožděnou odmítl.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel v zákonem stanovené lhůtě kasační stížnost, kterou opíral o ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. V žalobě brojil proti odmítnutí žaloby, k čemuž zejména uváděl, že došlo k porušení § 37 odst. 5, § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a čl. 36 Listiny základních práva svobod. Uvedl, že dne 3. 1. 2005, kdy měl napadané rozhodnutí údajně převzít, byl předvolán do kanceláře správního orgánu, kde mu byla předložena dokumentace, se kterou se nemohl seznámit, a to z důvodu, že mu byly policií odebrány brýle. Z tohoto důvodu odmítl podepsat předložené listiny. Stejně tak uvedl, že nebyl poučen tom, že i přes absenci podpisu nabývá rozhodnutí právní moci. Dovožoval nezákonnost napadaného usnesení a požadoval zrušení napadaného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

Dne 26. 4. 2005 doručil stěžovatel Krajskému soudu v Brně podání, ve kterém požádal o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

Dne 29. 4. 2005 doručil stěžovatel Krajskému soudu v Brně podání, ve kterém požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. K tomuto podání přiložil kopii odmítavého usnesení a další kopii rukou psaného podání, ve kterém obsáhle uváděl, že si dokumenty nemohl kvůli absenci brýlí přečíst, a upozorňoval na hrubé zacházení ze strany pracovníků správního orgánu. Dovožoval diskriminaci a požadoval udělení azylu.

Usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 3. 5. 2005, č. j. 56 Az 4/2005 – 32, byla stěžovateli ustanovena zástupkyně - JUDr. Pěva Skýbová, advokátka, se sídlem v Brně, nám. 28. října 17.

Následně, usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 23. 5. 2005, č. j. 56 Az 4/2005 – 33, byla zástupkyně stěžovatele vyzvána k doplnění kasační stížnosti.

Dne 2. 6. 2005 doručil stěžovatel Krajskému soudu v Brně podání, doplnění kasační stížnosti, ve kterém zopakoval uváděné problémy a uvedl, že ustanovená advokátka údajně „vůbec neexistuje“. Dne 3. 6. 2005 doručil soudu další doplnění, ve kterém opět uvedl, že se mu nepodařilo s advokátkou navázat kontakt a mimo již výše uvedené doplnil, že rozhodnutí vychází z nedostatečně zjištěného skutkového stavu a nebyl poučen o možnosti a lhůtě k podání opravného prostředku, přičemž soud se tímto nezabýval.

Dne 17. 6. 2005 doručil soudu další obsáhlé podání, ve kterém zejména uvedl, že mu bylo uděleno správní vyhoštění z České republiky, a dále uvedl, že správní orgán v průběhu azylového řízení nezkoumal překážku vycestování a dovodil tak porušení mezinárodních závazků České republiky.

Dne 20. 7. 2005 pak ustanovená zástupkyně stěžovatele doplnila kasační stížnost. V doplnění zejména uvedla, že kasační stížnost směřuje proti usnesení Krajského soudu v Brně, ze dne 28. 2. 2005, č. j. 56 Az 4/2005 - 20, které bylo stěžovateli doručeno dne

18. 4. 2005 a navrhuje, aby toto usnesení bylo zrušeno a věc byla vrácena Krajskému soudu v Brně k dalšímu řízení.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti stručné vyjádření, ve kterém toliko uvedl, že se vzhledem k právní kvalifikaci případu nehodlá k věci vyjadřovat a navrhuje zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku.

Ze správního spisu vyplynulo, že rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 30. 12. 2004, č. j. OAM-829/LE-PA03-PA03-2004 bylo vyhotoveno dne 30. 12. 2004. Toto rozhodnutí mimo zákonem požadovaných náležitostí rozhodnutí obsahuje i poučení o možnosti podat proti tomuto rozhodnutí žalobu, a to ke krajskému soudu, v jehož obvodě je žalobce hlášen k pobytu. Na rozhodnutí je přitom vyznačeno nabytí právní moci dne 3. 1. 2005. Ve spisu se přitom dále nachází i protokol o předání rozhodnutí ze dne 3. 1. 2005, které však stěžovatel nepřevzal; tento protokol přitom neobsahuje žádný údaj o důvodu tohoto nepřevzetí. V protokolu je toliko odkaz na úřední záznam, ze kterého zejména vyplývá, že stěžovatel odmítl převzít označené rozhodnutí a verbálně napadal Českou republiku, její legislativu a správní orgán. Současně z něj vyplývá, že byl správním orgánem upozorněn, že rozhodnutí nabylo právní moci i přes to, že jej stěžovatel odmítl převzít.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupena advokátkou.

Napadené soudní rozhodnutí Nejvyšší správní soud přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud dále vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Po přezkoumání kasační stížnosti Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za nutné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti je jeho úkolem pouze posoudit, zda předchozí řízení naplňuje důvod či důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že žaloba byla

odmítnuta, přichází v úvahu toliko důvod vymezený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy nezákonnost usnesení o odmítnutí návrhu.

Takovou nezákonnost však Nejvyšší správní soud v napadaném rozhodnutí neshledal, přičemž své rozhodnutí opírá o tyto závěry:

Jak vyplynulo ze správního spisu, stěžovatel odmítl dne 3. 1. 2005 rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 30. 12. 2004, č. j. OAM-829/LE-PA03-PA03-2004 převzít, neuvedl však žádný důvod tohoto nepřevzetí, tedy absenci brýlí, či jinou překážku. Z úředního záznamu je přitom zřejmé, že stěžovatel byl správním orgánem upozorněn, že rozhodnutí nabylo právní moci i přesto, že jej stěžovatel odmítl převzít. Z rozhodnutí přitom vyplývá, že stěžovatel byl řádně poučen o možnosti podat proti tomuto rozhodnutí žalobu, a to ke krajskému soudu v jehož obvodě je žalobce hlášen k pobytu, a to ve lhůtě 7 dnů ode dne jeho doručení. Na rozhodnutí je přitom vyznačeno nabytí právní moci dne 3. 1. 2005. Z rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 30. 12. 2004, č. j. OAM-829/LE-PA03-PA03-2004, rovněž vyplývá, že žádost o azyl byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná, to v souladu s § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu.

Ze soudního spisu pak Nejvyšší správní soud zjistil, že žalobu ke Krajskému soudu stěžovatel podal dne 31. 1. 2005, v žalobě přitom uvedl, že rozhodnutí mu bylo doručeno dne 3. 1. 2004 (patrně bylo myšleno 3. 1. 2005).

Ustanovení § 32 odst. 2 zákona o azylu v tehdy platném znění stanovilo, že *ve lhůtě 7 dnů ode dne doručení rozhodnutí lze podat žalobu proti rozhodnutí o žádosti o udělení azylu a) jímž se tato žádost zamítá jako zjevně nedůvodná, b) které bylo doručeno v době, kdy žadatel o udělení azylu byl umístěn v příjímacím středisku v tranzitním prostoru mezinárodního letiště, nebo c) podané v zařízení pro zajištění cizinců.*

Nejvyšší správní soud je toho názoru, že Krajský soud v Brně postupoval správně, pokud žalobu jako opožděnou odmítl, neboť lhůta k jejímu podání byla zmeškána. Nejvyšší správní soud tak odkazuje na závěry Krajského soudu v Brně v této věci.

Pokud jde o konkrétní námitky stěžovatele stran odejmutí brýlí policií, a namítané nemožnosti si za takové situace přečíst napadané rozhodnutí, je třeba uvést, že taková skutečnost ze správního spisu nevyplývá. Pokud tomu tak skutečně bylo, mohl stěžovatel podat proto takovému postupu stížnost, či mohl takovou skutečnost nechat vyznačit do protokolu o převzetí, což se však nestalo. V této námitce tak Nejvyšší správní soud stěžovateli nepřisvědčil.

Stejně tak nepřisvědčil Nejvyšší správní soud námitce stěžovatele o tom, že nebyl poučen o skutečnosti, že i přes absenci podpisu nabývá rozhodnutí právní moci. Nejvyšší správní soud odkazuje na obsah správního spisu, ze kterého vyplývá, že stěžovatel byl správním orgánem upozorněn, že rozhodnutí nabývá právní moci i přes to, že jej stěžovatel odmítl převzít, k tomu viz obsah správního spisu. Rovněž tak nelze souhlasit se stěžovatelem, že nebyl poučen o možnosti a lhůtě k podání opravného prostředku, neb ze spisu vyplývá, že napadené rozhodnutí, které stěžovatel odmítal převzít obsahuje poučení o možnosti podat žalobu a to ve lhůtě 7 dnů ode dne doručení ke krajskému soudu, v jehož obvodu má stěžovatel bydliště.

Stejně tak Nejvyšší správní soud nehledal v souzené věci namítané porušení § 37 odst. 5, § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatele nebylo třeba vyzývat k opravě nebo odstranění vad podání. K namítanému porušení čl. 36 Listiny základních práva svobod Nejvyšší správní soud uvádí, že byť jeho primárním úkolem není posuzování ústavnosti, přezkoumal uvedenou námitku, ovšem porušení označeného článku Listiny také neshledal.

Rovněž tak nebyla shledána diskriminace stěžovatele, či špatné zacházení ze strany správního orgánu. Naopak ze spisu vyplývá, že stěžovatel verbálně napadal Českou republiku, její legislativu a správní orgán.

K námitkám o „neexistenci“ ustanovené advokátky, jak tvrdil stěžovatel v podání ze dne 3. 6. 2005, Nejvyšší správní soud uvádí, že ze seznamu advokátů vedeného Českou advokátní komorou vyplývá, že uvedená advokátka „existuje“ a také vykonává svoji advokátní praxi, což ostatně vyplývá i ze soudního spisu, neboť kasační stížnost tato advokátka na výzvu soudu doplnila.

Nejvyšší správní soud se nezabýval námitkou o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu věci, neboť předmětem přezkumu označeného důvodu kasační stížnosti (§ 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.) byla toliko nezákonnost odmítnutí žaloby, a nikoliv skutkový stav věci, a nejednalo se tedy o meritorní přezkum věci.

Totéž lze vztáhnout i na námitku o absenci odůvodnění stran překážky vycestování, k níž Nejvyšší správní soud nad rámec potřebného odůvodnění uvádí, že za situace, kdy byla žádost o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná, což je i souzený případ, nebylo třeba se zabývat překážkou vycestování. Pro podporu tohoto závěru odkazuje Nejvyšší správní soud na svou konstantní judikaturu v této věci, kdy např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 9. 2004, č. j. 2 Azs 147/2004 – 41, vyplývá, že *rozhodne-li Ministerstvo vnitra o zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, nečiní již výrok o neexistenci překážek vycestování ve smyslu ustanovení § 91 citovaného zákona.*

S odkazem na výše uvedené lze shrnout, že Krajský soud v Brně postupoval správně, když žalobu jako opožděnou odmítl. Nejvyšší správní soud se s jeho závěry ztotožňuje a uvádí, že usnesení o odmítnutí žaloby je zákonné a neshledal důvodnou žádnou ze stěžovatelem uváděných námitek.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji jako takovou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s, ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, žalovaný, který v řízení úspěch měl, žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil. Rozhodl proto tak, že se žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Vzhledem k tomu, že zástupkyně stěžovatele, JUDr. Pěva Skýbová, byla ustanovena soudem, platí odměnu za zastupování a hotové výdaje stát (§ 35 odst. 7 v návaznosti na § 120 s. ř. s.). Podle názoru Nejvyššího správního soudu zástupkyni ustanovené v této věci náleží v souladu s § 11 písm. b) advokátního tarifu odměna za úkon označený jako první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení ve výši 1000 Kč, a dále odměna za sepis

upřesnění (dodatku) kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu, a to rovněž ve výši 1000 Kč. K tomu náleží náhrada hotových výdajů ve výši dvojnásobku paušální částky, tj. 75 Kč za jeden úkon právní služby podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky (celkem 150 Kč). Protože ustanovená advokátka je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinná z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Částka daně, vypočtená podle § 37 písm. a) a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí celkem 408,50 Kč.

Ustanovené zástupkyni tedy náleží odměna za zastupování a hotové výdaje v celkové výši 2558,50 Kč.

Zástupkyni stěžovatele se nepřiznává mimosmluvní odměna za jí samostatně účtovaný další úkon právní služby, konkrétně za nahlížení do spisu, k němuž podle úředního záznamu ve spise došlo dne 19. 7. 20054 v době od 13.25 hod. do 14.20 hod. v kanceláři Krajského soudu v Brně. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že takové nahlížení do spisu je svou povahou součástí úkonu - „převzetí a příprava zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem“.

Zástupkyně stěžovatele se ve svém vyúčtování dovolává ustanovení § 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu, když má zřejmě pro tento úkon na mysli § 11 odst. 1 písm. f) advokátního tarifu v návaznosti na ustanovení § 11 odst. 3 téhož právního předpisu, a má patrně za to, že nahlížení do spisu je úkonem, který je svou povahou obdobný prostudování spisu při skončení vyšetřování (v trestní věci), a to za každé započaté 2 hodiny. Nutno předeslat, že nahlížení do spisu soudem ustanoveným zástupcem účastníka v přezkumném řízení soudním, tedy i v řízení o kasační stížnosti ve věci správního soudnictví, není v advokátním tarifu uvedeno jako samostatný úkon právní služby, za nějž by náležela mimosmluvní odměna, ať již v plné výši, či ve výši jedné poloviny částky náležející k jednomu úkonu právní služby. Je pak třeba posoudit, který z úkonů výslovně uvedených v § 11 odst. 1 či odst. 2 advokátního tarifu je svou povahou a účelem nejbližší tomuto úkonu právní služby (§ 11 odst. 3 advokátního tarifu).

Nejvyšší správní soud má za to, že nahlížení do spisu soudem ustanoveným zástupcem pro řízení o kasační stížnosti ve věci správního soudnictví je svou povahou úkonem patřícím pod § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu. Podle uvedeného ustanovení náleží mimosmluvní odměna za první poradou s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem. I když ze spisu není patrné, že by se před sepisem upřesnění kasační stížnosti uskutečnila první poradou stěžovatelova zástupce s klientem (tedy stěžovatelem), je třeba nahlížení do spisu, k němuž došlo poté, co ustanovený advokát obdržel usnesení o svém ustanovení, pokládat za součást přípravy (a převzetí) zastoupení v řízení o kasační stížnosti, a to zejména též s ohledem na samotnou délku úkonu, jakož i na rozsah upřesnění kasační stížnosti. Zástupkyně stěžovatele se v rámci přípravy zastoupení musela seznámit především s obsahem napadeného usnesení a kasační stížnosti stěžovatele. Nejde svým rozsahem o úkon patřící pod ustanovení § 11 odst. 1 písm. f), neboť toto ustanovení se týká řízení trestního; pokud by zákonodárce měl v úmyslu za takový úkon pokládat též studium spisu nebo dokonce jen nahlížení do spisu v jiných než trestních věcech, nepochybně by tak učinil. Proto byla zástupkyni stěžovatele přiznána odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů náležející jen ke dvěma úkonům právní služby

zvýšená o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona o dani z přidané hodnoty.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. května 2006

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu